

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 4P/28/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8214202695
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 01. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Slavomír Ivanecký
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2015:8214202695.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov samosudcom JUDr. Slavomírom Ivaneckým vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti P. W., nar. X.XX.XXXX, Q. W., nar. X.X.XXXX, Q. S. W., nar. X.XX.XXXX, Y. W., nar. X.XX.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Bardejove, detí rodičov J. W., nar. XX.X.XXXX, bytom Q. XXX, t.č. bytom XXX XX O., U.. W. XXXX/XX, právne zastúpenej JUDr. Ivanom Savčákom, advokátom, Partizánska 45, 085 01 Bardejov a Q. W., nar. XX.X.XXXX, bytom Q. XXX, o úpravu práv a povinností k maloletým deťom, takto

rozhodol:

Z v e r u j e maloletých P. W., nar. X.XX.XXXX, Q. W., nar. 2.8.1999, Q. S. W., nar. X.XX.XXXX a Y. W., nar. X.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matke, ktorá je oprávnená a povinná sa o maloletých starať, zastupovať ich a spravovať ich majetok.

Otec je p o v i n n ý prispievať na výživu maloletému P. mesačnou sumou vo výške 100,- Eur, maloletému Q. mesačnou sumou vo výške 100,- Eur, maloletej Q. S. mesačnou sumou vo výške 80,- Eur a maloletému Y. mesačnou sumou vo výške 80,- Eur, počnúc od 1.1.2015 do budúca, vždy do 20. dňa v kalendárnom mesiaci vopred k rukám matky maloletých.

V prevyšujúcom rozsahu návrh na určenie výživného pre maloletých P., Q., Q. S. U. Y. z a s t a v u j e .

Styk otca s maloletými P. U. Q. n e u p r a v u j e .

Otec je o p r á v n e n ý stýkať sa s maloletou Q. S. a maloletým Y., a to každý páry týždeň počas kalendárneho roka od utorka od 15.30 hod. do 18.30 hod. a v piatok od 16.00 hod. do nedele do 18.00 hod.; každý nepáry týždeň v stredu od 15.30 hod. do 18.30 hod. a v sobotu od 10.00 hod. do 18.30 hod.; okrem Vianočných sviatkov, Veľkonočných sviatkov, jarných prázdnin, letných prázdnin a Nového roka.

Otec je o p r á v n e n ý stýkať sa s maloletou Q. S. a maloletým Y. každý nepáry rok počas Vianočných sviatkov od 24.12. od 13.00 hod. do 26.12. do 18.30 hod., každý páry rok od 31.12. od 13.00 hod. do 2.1. nasledujúceho kalendárneho roka do 18.30 hod., každý páry rok počas Veľkonočných sviatkov od veľkonočného štvrtka od 10.00 hod. do veľkonočného pondelka do 18.30 hod.; každý rok počas jarných prázdnin od pondelka od 10.00 hod. do stredy do 18.00 hod.; počas letných prázdnin od 8.7. od 10.00 hod. do 15.7. do 18.30 hod. a od 8.8. od 10.00 hod. do 15.8. do 18.30 hod..

Otec si maloleté deti vyzdvihne v čase určenom pre začiatok styku v mieste bydliska maloletých, kde ich po uplynutí doby určenej na styk vráti.

Matka je povinná maloletých Q. S. U. Y. na styk s otcom riadne pripraviť.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom, doručeným súdu dňa 10.4.2014 matka maloletých žiadala, aby súd upravil práva a povinnosti maloletých tak, že ich zverí do jej osobnej starostlivosti, zaviazá otca povinnosťou prispievať na výživu maloletým od 1.4.2014 do budúca po 150 Eur mesačne, styk otca s maloletými P. U. Q. neupraví a upraví styk otca s maloletými Q. S. U. Y. na každý párny týždeň v utorok od 15.30 hod. do 18.30 hod a v piatok od 15.30 hod. do 18.30 hod, každý nepárny týždeň v stredu od 15.30 hod. do 18.30 hod a v piatok od 15.30 hod. do 18.30 hod. Žiadala o priznanie trov konania. Uviedla, že s otcom maloletých sú manželia a nežijú v spoločnej domácnosti. Ten jej na maloletých neprispieva a všemožne je strpčuje život. Na pojednávaní dňa 12.1.2015 navrhla mesačné výživné vo výške po 100 Eur na maloletých P. U. Q. a po 80 Eur na maloletých Q. S. a Y., od 1.1.2015 do budúca, vždy do 20 dňa v kalendárnom mesiaci. Navrhla neurčiť dlžné výživné z toho dôvodu, že otec jej určitú sumu do toho dňa uhradil a ona netrvá na zvyšku. Súd v súlade s § 96 O.s.p. posúdil podľa tohto obsahu dané podanie matky ako čiastočné späťvzatie nároku na výživné pre maloletých a konanie v zodpovedajúcom rozsahu zastavil. Matka na pojednávaní dňa 12.1.2015 zároveň navrhla, aby súd upravil styk otca s maloletými Q. S. U. Y. v zmysle výroku tohto rozsudku. Uviedla, že otcovi v styku s nimi nebráni, ale obe maloleté deti sú ešte malé a je potrebné upraviť styk otca s nimi aby nedochádzalo k situáciám, že otec si po ne chodí neskoro v noci.

Kolízny opatrovník sa pripojil k návrhu matky. Otec maloletých súhlasil s návrhom, okrem výšky výživného. Uviedol, že požadovanú sumu nemôže platiť.

Súd dňa 12.1.2015 prejednal vec bez prítomnosti otca maloletej postupom podľa § 101 ods. 2 O.s.p. Otec maloletých požiadal e - mailom dňa 9.1.2015 o odročenie pojednávania z pracovných dôvodov a požiadal o určenie termínu pojednávania na koniec marca, kedy mal byť na území SR. Súd ním uvedený dôvod nepovažuje za dôležitý dôvod pre odročenie pojednávania. Otec o termíne pojednávania vedel takmer 2 mesiace vopred (bol na pojednávaní dňa 22.10.2014, ktoré sa odročilo výlučne z dôvodu, že za 3 mesiace nebol otec maloletých schopný preukázať jeho majetkové pomery, za účelom čoho súd pojednávania opäť odročil na 12.1.2015) a mal si zabezpečiť všetky svoje pracovné záležitosti tak, aby sa pojednávania zúčastnil. Navyše v priebehu konania bol osobne vypočutý a mal iba predložiť a preukázať svoje majetkové pomery, k čomu dostal čas približne 5 - ich mesiacov. Otec maloletých sa v priebehu konania svojim obštrukčným správaním snažil zmariť rozhodnutie súdu a keďže sa jedná o konanie o starostlivosti o maloletých, v ktorom musí súd postupovať bez zbytočného odkladu, súd vec prejednal a vo veci rozhodol. Súd k tomu len záverom dodáva, že otec maloletých sa dostavil na Okresný súd Bardejov už 22.1.2015, pričom si prevzal zápisnicu z pojednávania. Jeho tvrdenie o tom, že na území Slovenska bude až koncom marca 2015 sa teda ukázalo ako nepravdivé. Svedčí to o účelovosti jeho správania sa, čo súd neakceptuje.

Súd nariadil a vykonal dokazovanie návrhom, vyjadrením účastníkov, spisom OS Bardejov 6C 67/2014, potvrdeniami o pomeroch rodičov a maloletých, správou kolízneho opatrovníka, ostatným spisovým materiálom a zistil tento skutkový stav:

Rodičia maloletých sú manželia ale nežijú v spoločnej domácnosti. Spoločnú domácnosť mali v rodičovskom dome otca maloletých v obci Q.. Matka s maloletými deťmi opustila spoločnú domácnosť, pričom ako dôvody uviedla mimomanželské vzťahy otca maloletých, dlhy, nezáujem o výchovu maloletých, fyzické útoky manžela na ňu a to aj pred maloletými deťmi. V súčasnosti býva s deťmi v podnájme v Bardejove. Matka je na rodičovskej dovolenke, jej príjem činí dokopy 297 Eur mesačne a pozostáva z rodičovského príspevku a detských prídavkov. Pracuje mimo toho na dohodu, jej mesačný príjem je však iba niekoľko Eur (14 Eur, resp. 7 Eur mesačne). Vlastní osobné motorové vozidlo Ford Focus, ktoré má 13 rokov. Jej mesačné náklady sú - bývanie 200 Eur, strava 70 Eur, oblečenie a obuv 15 Eur, hygiena 10 Eur, mobil 5 - 10 Eur, poisťka 14,95 Eur. Potrebuje približne 70 Eur na náklady v

domácnosti ako sú napríklad náklady na pranie a približne 30 - 50 Eur mesačne na pohonné hmoty do osobného motorového vozidla.

Maloleté deti sú zdravé a majú bežné choroby zodpovedajúce ich veku. Má mesačné náklady:

- na maloletého P. : 90 Eur strava, 15 Eur oblečenie a obuv, 10 - 12 Eur hygiena, 12,5 Eur fitness (cez prázdniny nenavštevoval posilňovňu), 13,21 Eur poisťka na 3 mesiace, 5 Eur vreckové, 5 Eur mobil. Rada by mu prispela na obedy v škole, ale nemá dostatok prostriedkov.

- na maloletého Q. 70 Eur strava, 10 - 15 Eur oblečenie a obuv, 10 - 12 Eur hygiena, 5 Eur mobil, 13,21 Eur poisťka na 3 mesiace, 13 Eur na mimoškolské aktivity, 5 Eur vreckové.

- na maloletú Q. S. 60 Eur strava, 15 Eur oblečenie a obuv, 10 - 12 Eur hygiena, 27 Eur škôlka, 7,99 Eur poisťka, 36 Eur tanečná na polrok.

- na maloletého Y. 40 Eur plienky, 70 Eur strava, 10 - 15 Eur oblečenie a obuv, 10 Eur hygiena, 14 Eur poisťka.

Otec na pojednávaní dňa 28.7.2014 uviedol, že má príjem okolo 600 - 700 Eur mesačne, za rok 2013 to bolo 2.783 Eur príjmy a 110,04 Eur výdavky (podľa daňového priznania zo spisu 6C 67/2014). Býva u rodičov a prispieva im 50 Eur mesačne. Používa osobné motorové vozidlo, ktoré patrí obchodnej spoločnosti so sídlom v Belgicku, ktorej je spoločníkom. Má ďalšie mesačné náklady na stravu 150 Eur, na hygienu 10 Eur, mobil 20 Eur, na cigarety 40 Eur. Platí mesačne odvody 56,35 Eur, pohonné hmoty 150 Eur, exekúcie 150 Eur (č.l. 27 konania 6C 67/2014). Svoje príjmy a výdavky v tomto konaní nezdokladoval.

Predbežným opatrením č.k. 2P 12/2014 - 10 zo dňa 9.10.2014 súd zveril maloletých do osobnej starostlivosti matke. Určil, že otec je povinný prispievať na výchovu a výživu maloletým po 50 Eur mesačne, na každého z maloletých, vždy do 15. dňa v kalendárnom mesiaci vopred, k rukám matky maloletých. Styk otca s maloletými P. U. Q. neupravil a určil, že otec je oprávnený stýkať sa s maloletými Q. S. U. Y. každý párny týždeň v utorok v čase od 15:30 hod. do 18:30 hod a v piatok od 15:30 hod. do 18:30 hod., každý nepárny týždeň v stredu od 15:30 hod. do 18:30 hod. a v sobotu od 15:30 hod do 18:30 hod.

Na základe takto zisteného skutkového stavu dospel súd k tomuto právnomu záveru:

Podľa § 154 odsek 1 Občianskeho súdneho poriadku pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

Podľa § 28 ods. 2 Zákona o rodine rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine Rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

Podľa § 24 ods. 1, ods. 4, ods. 5 Zákona o rodine v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.) Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje

právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi. Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá na právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati domáhať na súde.

Podľa § 25 ods. 1, ods. 2 Zákona o rodine Rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode. Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

Podľa § 62 ods. 1- 5 Zákona o rodine č. 36/2005 Z. z. plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.13) Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 63 ods. 1 Zákona o rodine rodič, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, je povinný preukázať ich súdu, predložiť podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov a umožniť súdu sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu zistenie aj ďalších skutočností potrebných na rozhodnutie. Ak si rodič nesplní túto povinnosť, predpokladá sa, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje dvadsaťnásobok sumy životného minima.14)

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine č. 36/2005 Z. z. pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 2 písm. a/ zákona č. 601/2003 Z.z. za životné minimum fyzickej osoby alebo fyzických osôb, ktorých príjmy sa posudzujú podľa § 3 spoločne, sa považuje suma alebo úhrn súm 198, 09 eura mesačne, ak ide o jednu plnoletú fyzickú osobu,

Súd zveril všetky maloleté deti do osobnej starostlivosti matke, keďže bolo preukázané, že rodičia maloletých spolu nežijú v spoločnej domácnosti a matka prejavuje ako jediná skutočný rodičovský záujem o maloleté deti.

Keďže otec maloletých je SZČO, má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu a je povinný preukázať ich súdu a predložiť podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov. Otec maloletých síce na pojednávaní dňa 28.7.2014 ústne deklaroval svoje príjmy, nebol však schopný ich preukázať a to za obdobie celého konania, pričom bol 2 krát zo strany súdu požiadaný o splnenie tejto

povinnosti, dokonca mu bola uložená poriadková pokuta, ani to nedokázalo otca maloletých motivovať k splneniu povinnosti preukázať výšku svojich príjmov a výdavkov. Súd v dôsledku toho aplikoval ustanovenie § 63 ods. 1 Zákona o rodine a mal za to, že otec má mesačné príjmy vo výške 20 násobku životného minima (20 x 198,09 Eur). To mu umožňuje bez akýchkoľvek problémov uhrádzať maloletým P. U. Q. po 100 Eur mesačne a maloletým Q. S. U. Y. po 80 Eur mesačne.

V tomto aspekte je nepochybné, že maloletí potrebujú pre svoje potreby - P. približne 140 Eur mesačne, Q. približne 125 Eur, Q. S. 120 Eur mesačne a Y. približne 140 Eur mesačne. Na druhej strane je nepochybné, že maloletým poskytuje celodennú starostlivosť iba ich matka. Otec je teda povinný prispievať na hmotné potreby maloletých viac, než ich matka.

Otec má záluby (napr. fajčenie), platí 150 Eur mesačne na pohonné hmoty, ale aj záväzky voči peňažným inštitúciám, ktoré nemôžu mať prednosť pred základnými potrebami jeho maloletých detí. Súd je zároveň toho názoru, že z osobných, majetkových a zárobkových pomerov otca je evidentné, že ten je schopný prispievať maloletým na ich potreby, jeho príjmy umožňujú platiť mesačnú sumu určenú súdom, preto rozhodol v zmysle výroku tohto rozsudku.

Otcovi v konaní nevzniklo žiadne dlžné výživné, keďže ani výživné za mesiac január nebolo v čase vyhlásenia rozsudku splatné. Vo zvyšnej časti súd konanie o určenie výživného zastavil.

Súd ohľadne styku otca s maloletými P. U. Q. vyhovel návrhu všetkých účastníkov a styk otca s nimi neupravil. Zároveň upravil styk otca s maloletými Q. S. U. Y. v zmysle výroku tohto rozsudku s odôvodnením, že obe maloleté deti sú ešte malé a majú vzhľadom na vek určitý pravidelný životný režim, ktorý nie je dobré v tomto ich veku narúšať. Medzi to bezpochyby patrí aj spánok, čas pre ktorý je skorší, než v prípade starších detí. Bolo by proti ich záujmu narúšať tento režim a keďže otec maloletých zvykne chodiť si pre nich aj v čase okolo 21.00 hod., súd upravil styk otca s nimi podľa návrhu matky, ktorý je primeraný, vhodný, rozumný a vzhľadom na vek maloletých detí dostatočný.

O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 146 odsek 1 písmeno a) Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie sa mohlo začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom po nadobudnutí jeho vykonateľnosti dobrovoľne splnená, je možné podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.